

Motion till riksdagen 2021/22:1304

av **Abraham Halef (S)**

Det historiska kristna kulturarvet i Turkiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det kristna kulturarvet i sydöstra Turkiet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tillståndet för många värdefulla byggnader och andra kristna kulturminnen med anknytning till syrianer, assyrier och kaldéer är mycket allvarligt. Innan de dramatiska förföljelserna och folkmordet samtidigt som första världskriget fanns det över en miljon syrianer, assyrier och kaldéer i sydöstra Turkiet. Man hade levt i området i årtusenden och byggt upp ett kulturarv med rötter i det första århundradet efter Kristus.

Idag lever bara ett par tusen kvar i sydöstra Turkiet och inte mer än kanske 20 000 i hela landet. I framförallt sydöstra Turkiet men även övriga delar av landet finns många kyrkor och kloster av stort historiskt intresse. Det förefaller dock finnas näst intill oövervinnerliga svårigheter att underhålla och renovera fastigheterna. I urgamla kloster i området upprätthålls traditionerna av en liten men historiskt och religiöst engagerad grupp människor, som våndas över att byggnaderna förstörs, omvandlas till andra ändamål eller konfiskeras. Sådana exempel fick vi uppleva i år när Hagia Sofia i Istanbul, som byggdes som en kyrka, omvandlades till en moské efter att sedan 1934 ha fungerat som museum. Ett annat exempel är bygget av den gigantiska vattendamm som dränker staden Hasankeyf vid floden Tigris.

Många av dessa byggnader är i behov av underhåll och renovering, dock möts de av ständiga svårigheter med detta från myndigheternas håll. Det har framkommit i rapporter att församlingarna i området, i den mån de haft resurser för att reparera och återuppbygga exempelvis sina kyrkor, stoppats av statliga myndigheter. Det finns därför skäl att se med stort allvar på det internationella samhällets ansvar för syrianer, assyriers och kaldéers kulturarv i sydöstra Turkiet. Det berör det internationella samfundet som sådant, men också stora grupper medborgare i Sverige. Det är många syrianer, assyrier och kaldéer som nu lever i vårt land och delar ansvaret att bygga det

nya Sverige. För deras och deras anhörigas skull spelar kulturarvet i sydöstra Turkiet en viktig roll för identitet och självkänsla.

Sverige bör ta initiativ inom EU och andra internationella sammanhang för att bevara ett gemensamt världskulturarv. Detta i samverkan med församlingarna i sydöstra Turkiet och den turkiska staten för att säkra att det syrianska, assyriska och kaldéiska kulturarvet i sydöstra Turkiet bevaras och utvecklas. Sverige bör, liksom i andra världsarvsfrågor, agera inom Unesco för att skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Abraham Halef (S)